

دانشگاه آزاد اسلامی
واحد تهران مرکزی
دانشکده هنر و معماری، گروه شهرسازی
پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)
گرایش: برنامه ریزی شهری

عنوان:

برنامه ریزی محلات تاریخی با رویکرد مشارکتی
(نمونه موردی محلات سرچشمه و نعلبندان شهر
گرگان)

استاد راهنما:

دکتر واران مرادی مسیحی

استاد مشاور:

دکتر آتوسا مدیری

پژوهشگر:

فرنوش منصوریان

تابستان 1391

معاونت پژوهش و فناوری

به نام خدا

منشور اخلاق پژوهش

با یاری از خداوند سبحان و اعتقاد به این که عالم محضر خداست و همواره ناظر بر اعمال انسان و به منظور پاس داشت مقام بلند دانش و پژوهش و نظر به اهمیت جایگاه دانشگاه در اعتلای فرهنگ و تمدن بشری، ما دانشجویان و اعضاء هیات علمی واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی متعهد می گردیم اصول زیر را در انجام فعالیت های پژوهشی مد نظر قرار داده و از آن تخطی نکنیم:

- 1- اصل برائت: التزام به برائت جویی از هر گونه رفتار غیر حرفه ای و اعلام موضع نسبت به کسانی که حوزه علم و پژوهش را به مثابه های غیر علمی می آلاینند.
- 2- اصل رعایت انصاف و امانت: تعهد به اجتناب از هر گونه جانب داری غیر علمی و حفاظت از اموال، تجهیزات و منابع در اختیار.
- 3- اصل ترویج: تعهد به رواج دانش و اشاعه نتایج تحقیقات و انتقال آن به همکاران علمی و دانشجویان به غیر از مواردی که منع قانونی دارد.
- 4- اصل احترام: تعهد به رعایت حریم ها و حرمت ها در انجام تحقیقات و رعایت جانب نقد و خودداری از هر گونه حرمت شکنی.
- 5- اصل رعایت حقوق: التزام به رعایت کامل حقوق پژوهشگران و پژوهیدگان (انسان، حیوان و نبات) و سایر صاحبان حق.
- 6- اصل رازداری: تعهد به صیانت از اسرار و اطلاعات محرمانه افراد، سازمان ها و کشور و کلیه افراد و نهادهای مرتبط با تحقیق.
- 7- اصل حقیقت جویی: تلاش در راستای پی جویی حقیقت و وفاداری به آن و دوری از هر گونه پنهان سازی حقیقت.
- 8- اصل مالکیت مادی و معنوی: تعهد به رعایت کامل حقوق مادی و معنوی دانشگاه و کلیه همکاران پژوهش.
- 9- اصل منافع ملی: تعهد به رعایت مصالح ملی و در نظر داشتن پیشبرد و توسعه کشور در کلیه مراحل پژوهش.

دانشگاه آزاد اسلامی
واحد تهران مرکزی
دانشکده هنر و معماری، گروه شهرسازی
پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)
گرایش: برنامه ریزی شهری

عنوان:

برنامه ریزی محلات تاریخی با رویکرد مشارکتی
(نمونه موردی محلات سرچشمه و نعلبندان شهر
گرگان)

استاد راهنما:

دکتر واران مرادی مسیحی

استاد مشاور:

دکتر آتوسا مدیری

پژوهشگر:

فرنوش منصوریان

تابستان 1391

تقدیم :

تقدیم به پدر و مادر بزرگوارم که در تمامی مراحل زندگی مرا حمایت نموده و یاری می‌رسانند و تقدیم به عزیزی که دیگر در بین ما نیست ولی خاطره ای از نگاه پرافتخار ایشان، همیشه انگیزه ای برای کسب موفقیت بوده است.

و در نهایت این طرح را به تمامی هموطنان ایرانی و همشهریانم به امید دستیابی به مشارکت همه جانبه در امور به خصوص در تهیه، اجرا و نظارت بر طرح های توسعه شهری تقدیم می‌نمایم.

تشکر و قدردانی :

با تشکر از تمامی اساتید گرامی دانشکده هنر و معماری دانشگاه آزاد واحد تهران مرکزی بالاخص استاد گرامی جناب آقای دکتر مرادی مسیحی و سرکار خانم دکتر مدیری که در تمامی مراحل دوره آموزشی مقطع کارشناسی ارشد خصوصا در تهیه پایان نامه مرا راهنمایی فرمودند.

از یکایک ساکنین محدوده محلات سرچشمه و نعلبندان شهر گرگان به خصوص مشارکت کنندگان در تهیه این طرح نیز قدردانی می گردد که با حضور خویش در کمیته های برگزار شده و ارائه نظرات و پیشنهادات، این پروژه را قابل اجرا نمودند.

تعهد نامه اصالت پایان نامه کارشناسی ارشد

اینجانب فرنوش منصوریان دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته به شماره دانشجویی 89093023800 در رشته برنامه ریزی شهری که در تاریخ 91/6/23 از پایان نامه خود تحت عنوان برنامه ریزی محلات تاریخی با رویکرد مشارکتی (نمونه موردی محلات سرچشمه و نعلبندان شهر گرگان) دفاع نموده ام بدین وسیله متعهد می شوم:

1- این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه، کتاب، مقاله و ...) استفاده نموده ام، مطابق ضوابط و رویه های موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست ذکر و درج کرده ام.

2- این پایان نامه قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.

3- چنانچه بعد از فراغت از تحصیل قصد استفاده و هرگونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب، ثبت اختراع و ... از این پایان نامه داشته باشم، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.

4- چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را بپذیرم و واحد دانشگاهی مجاز است یا اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدارک تحصیلی ام هیچگونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی :

فرنوش منصوریان

تاریخ و امضاء :

/ /

بسمه تعالی

درتاریخ 1391/6/23 :

دانشجو کارشناسی ارشد خانم فرنوش
منصوریان از پایان نامه خود دفاع نموده و با
نمره 19.25 بحروف نوزده و بیست و پنج با درجه
مورد تصویب قرار گرفت .

امضاء استاد

راهنما

بسمه تعالی

دانشکده هنر و معماری

*****

**

(این چکیده به منظور چاپ در پژوهش نامه دانشگاه تهیه شده است)

نام واحد دانشگاهی : تهران مرکزی کد واحد: 101	کد شناسایی پایان نامه : 10160204902019
عنوان پایان نامه : برنامه ریزی محلات تاریخی با رویکرد مشارکتی (نمونه موردی محلات سرچشمه و نعلبندان شهر گرگان)	
نام و نام خانوادگی دانشجو : فرنوش منصوریان شماره دانشجویی : 89093023800 رشته تحصیلی : برنامه ریزی شهری	تاریخ شروع پایان نامه : تیرماه 1390 تاریخ اتمام پایان نامه : شهریور ماه 1391
استاد / استادان راهنما : جناب آقای دکتر و آراز مرادی مسیحی استاد / استادان مشاور: سرکار خانم دکتر آتوسا مدیری	
آدرس و شماره تلفن : استان گلستان - شهر گرگان - خیابان فردوسی - کوچه هشت متری استخر) - سرنبش - ساختمان شماره 19 (No.19) - طبقه چهارم - 09111777920 - 01712227665	
<p>چکیده پایان نامه (شامل خلاصه، اهداف، روش های اجرا و نتایج به دست آمده) :</p> <p>امروزه مشارکت مردمی و نحوه جذب افراد به امور شهری در سرفصل بسیاری از بخشهای برنامه ریزی و طراحی شهرها قرار گرفته است. تا چندی پیش تهیه طرح های جامع و تفصیلی (که امروزه نیز در کشور ایران رایج است) یکی از متداول ترین راه های تعیین نحوه توسعه کالبدی شهرها بوده است. این طرح ها توسط برنامه ریزان و بدون در نظر گرفتن افراد ساکن و اشخاصی که تحت تاثیر این برنامه ها قرار می گیرند تهیه می شود و به همین دلیل با موانع اجرایی بسیاری از جمله عدم همکاری افراد مواجه می گردند. این در حالی ست که امور شهری به خصوص برنامه ریزی محلات در بسیاری از کشورهای توسعه یافته با مردم و یا گاهاً توسط ساکنین و ذی نفعان تدوین می شود.</p> <p>در این طرح سعی بر آن شده است تا ابتدا برخی از مفاهیم نظری همچون اهداف، نظریات، پیش نیازها و پیامدهای مشارکت شهروندی ارائه شود و برخی از تکنیک های کار رفته در سایر کشورها بررسی و تحلیل گردد. بدین ترتیب با توجه به شرایط محدوده برنامه ریزی که دو محله تاریخی سرچشمه و نعلبندان شهر گرگان تعیین شده است و امکانات موجود تلفیقی از تکنیک ها صورت پذیرفته و فرآیند برنامه ریزی مشارکتی تعیین شود. در نهایت مقرر شد برنامه ریزی استراتژیک به عنوان یک فرآیند مشارکت پذیر مورد استفاده قرار گیرد.</p> <p>پس از یک بستر سازی اولیه که شامل تعیین تیم راهبردی (9 نفر) و تیم داوطلبین مشارکت ساکن در محدوده (32 نفر) و توجیه این افراد می باشد، مقرر گردید شرح خدمات برنامه توسط تیم راهبردی و با نظارت محقق تهیه و طی کمیته های شهروندی با ساکنین بافت نهایی و تایید شود که این امر طی مراحل مختلف صورت پذیرفته و به تفصیل در فصل چهارم بیان شده است.</p> <p>مهمترین مزایای این برنامه جذب اعتماد افراد و ایجاد حس تعلق آنان نسبت به محیط پیرامون و افزایش میزان اجرایی بودن طرح نهایی است. چرا که برای هر برنامه پیشنهادی و اقدامات اجرایی با افراد ساکن و مالکین عرصه هایی که تحت تاثیر پروژه قرار می گیرند رای زنی و توافق شده است. بدین ترتیب در این پروژه طرحی در مقیاس دو محله ارائه گردیده که نه تنها نظرات مردمی در آن دخالت داشته بلکه توسط همین</p>	

افراد تهیه شده است. آموزش شهروندی و سطوح نسبتاً بالای مشارکت صورت پذیرفته از دستاوردهای باارزش و مهم در این طرح می باشد.

نظر استادراهنما برای چاپ در پژوهش نامه انشگاه

مناسب است تاریخ و امضا: _____

مناسب نیست

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

1.	فصل اول : کلیات طرح	4
1.1.	بیان مسئله	5
1.2.	پیشینه پژوهش	6
1.3.	اهمیت موضوع تحقیق و دلایل انتخاب آن	10
1.4.	هدفهای تحقیق	11
1.5.	سوالات یا فرضیه های تحقیق	12
1.6.	چارچوب نظری تحقیق	12
1.7.	واژه های کلیدی	13
1.8.	روش تحقیق	15
1.9.	روش گرد آوری اطلاعات	17
1.10.	روش تجزیه و تحلیل اطلاعات	18
2.	فصل دوم : مبانی نظری	19
	مقدمه	19
2.1.	تفسیر مفاهیم مشارکت شهروندی	19
2.1.1.	برنامه ریزی سنتی و برنامه ریزی مشارکتی	22
2.2.	اهمیت و ضرورت های جذب مشارکت شهروندی	24
2.3.	اجزای مشارکت شهروندی	26
2.4.	انواع مشارکت شهروندی	29
2.5.	پیش نیازهای جذب مشارکت مردمی	33
2.6.	نظریه های مطرح شده در زمینه مشارکت شهروندی	35
2.7.	نتایج مثبت مشارکت شهروندی	37
2.8.	موانع و مشکلات در جذب مشارکت شهروندی	40
2.9.	بررسی تجربیات در دیگر کشورها	41
2.10.	جمع بندی و چارچوب نظری پروژه (فلسفه فرآیند مشارکتی منتخب)	47
3.	فصل سوم : متودولوژی تحقیق	49
	مقدمه	49
3.1.	شناخت کلی شهر و دلایل انتخاب نمونه موردی	49
3.2.	بررسی تکنیک ها در زمینه نحوه جذب مشارکت شهروندی	51
3.2.1.	تکنیک های سنتی مشارکت شهروندی	52
3.2.2.	تکنیک فرآیند کلان مشارکت شهروندی در تهیه طرح های توسعه شهری	54
3.2.3.	مدل آنلاین مشارکت شهروندی	55
3.2.4.	رویکرد مشارکت شهروندی در سیستم های برنامه ریزی ملی و محلی	58
3.2.5.	برنامه ریزی با الف کت شهروندی - مدل Mc Donald	59
3.2.6.	استفاده از مشارکت شهروندی - مدل Mc Connell	61
3.2.7.	تکنیک اولویت بندی اهداف در برنامه ریزی مشارکتی	62
	پایدار	62

3.2.8	استفاده از نظام های اطلاعاتی جوامع محلی برای انتقال	66
3.2.9	دانش سنتی موجود در چشم انداز ..... رویکرد مشارکتی به پایش مناطق زاغه نشین : مثالی از	69
3.2.10	اتیوپی ..... جمع بندی بررسی تکنیک های مشارکت شهروندی	73
3.3	فرآیند تدوین پروژه ..... انتخاب روش برنامه ریزی.....	73
3.3.1	انتخاب روش برنامه ریزی.....	73
3.3.2	گروه های مردمی مشارکت کنندگان در فرآیند برنامه ریزی	75
3.3.3	روش های گرد آوری داده ها.....	77
3.3.4	نحوه شناخت وضع موجود.....	80
3.3.5	نحوه تجزیه و تحلیل وضع موجود.....	81
3.3.6	نحوه طراحی برنامه نهایی.....	81
3.4	تدوین چارچوب نهایی.....	83
4	فصل چهارم : تجزیه و تحلیل و ارائه طرح..... مقدمه	85
4.1	بسترسازی	89
4.1.1	اطلاع رسانی و برقراری ارتباط با ساکنین و گروه های	89
4.1.2	مرجع محله ..... تشکیل گروه های اطلاع رسانی از ساکنین محلی.....	89
4.1.3	هماهنگی و تشریح فرآیند برنامه برای گروه های مشارکت	91
4.1.4	کننده ..... شناسایی اشخاص واجد صلاحیت جهت تعیین تیم راهبردی.....	91
4.1.5	برگزاری کارگاه آموزشی جهت آموزش نحوه تدوین برنامه	92
4.2	به تیم راهبردی	92
4.2.1	شناخت وضع موجود..... شناخت زمینه	92
4.2.1.1	تدقیق محدوده محله و حوزه هم پیوند آن	92
4.2.1.1.1	موقعیت جغرافیایی و تاریخچه شهر گرگان	93
4.2.1.1.2	موقعیت محدوده مطالعاتی در شهر و تدقیق آن	95
4.2.1.1.3	تعیین حوزه هم پیوند محدوده مورد مطالعه	99
4.2.1.2	بررسی و تدقیق و انطباق اهداف و راهبردهای اسناد	100
4.2.1.3	فرا دست و هم سطح	100
4.2.1.4	بررسی و شناسایی نیازها و خواستها و اهداف مدیران	102
4.2.1.5	شهری	102
4.2.1.6	بررسی و شناسایی نیازها و خواستها و اهداف	107
4.2.1.7	شهروندان	107
4.2.1.8	جمع بندی مطالعات شناخت زمینه در کمیته شهروندی	110
4.2.2	شناخت پایه زیر سیستم های شهری	110
4.2.2.1	بررسی ساختار محیط طبیعی و زیست شهری	111
4.2.2.1.1	بررسی ساختار آب و هوایی.....	111
4.2.2.1.2	بررسی ساختار شکل زمین	114
4.2.2.1.3	بررسی ب هدید های محیطی	115
4.2.2.2	بررسی ساختار	117
4.2.2.2.1	بررسی ویژگی های کمی	117

119	4.2.2.2.2. بررسی ویژگی های کیفی
120	4.2.2.2.3. بررسی ویژگی های رفتاری
124	4.2.2.3. بررسی و شناخت ساختار اقتصاد و فعالیت
124	4.2.2.3.1. بررسی ساختار فعالیت
128	4.2.2.3.2. بررسی ساختار قیمت زمین و فضا
128	4.2.2.3.3. بررسی ساختار درآمدی
130	4.2.2.4. بررسی و شناخت ساختار کاربری زمین و فضا
133	4.2.2.5. بررسی ساختار کیفیت کالبدی - فضایی
133	4.2.2.5.1. بررسی کیفیت فضا - کالبد
	4.2.2.5.2. بررسی کیفیت ، سیما ، شکل و توده فضایی - کالبدی
139	4.2.2.5.3. بررسی کیفیت ایمنی و سلامت فضایی - کالبدی
143	4.2.2.6. بررسی و شناخت ساختار حرکت و دسترسی
146	4.2.2.6.1. بررسی ساختار شبکه دسترسی
146	4.2.2.6.2. بررسی ساختار حمل و نقل
148	4.2.2.6.3. بررسی ساختار حرکت و تردد
152	4.2.2.7. بررسی و شناخت ساختار زیر ساخت های شهری
152	4.2.2.7.1. بررسی ساختار شبکه های زیر بنایی
153	4.2.2.7.2. بررسی ساختار تاسیسات شهری
155	4.2.2.7.3. بررسی ساختار تجهیزات شهری
155	4.2.2.8. بررسی و شناخت سازمان فضایی محدوده برنامه ریزی
157	4.2.2.8.1. بررسی و شناسایی استخوان بندی فضایی محدوده
157	4.2.2.8.2. بررسی و شناسایی الگوی فضایی سازمان فضایی
158	4.2.2.9. جمع بندی مطالعات شناخت زمینه در کمیته شهروندی
161	4.3. سنجش ، ارزیابی و تحلیل سیستم فضایی - کالبدی محدوده .
163	4.3.1. تعیین و تدوین معیارهای سنجش و ارزیابی
163	4.3.2. سنجش و تحلیل نظام کاربرد زمین
167	4.3.3. سنجش و تحلیل سازمان فضایی محدوده
169	4.3.4. سنجش و تحلیل توان تغییر و توسعه فضایی
172	4.3.5. سنجش و تعیین مسائل و مشکلات به تفکیک بحرانی (عاجل) و ساختاری
175	4.3.6. تعیین و تحلیل نیروها و قیود موثر بر توسعه محله
178	4.3.7. جمع بندی مطالعات ارزیابی و سنجش در کمیته شهروندی
180	4.3.8. سنجش و تحلیل استراتژیک محیطی عوامل موثر بر توسعه محله (SWOT) در کمیته
181	ج
181	4.4. تدوین اهداف کلان ، و چشم انداز سازی
182	4.4.1. تدوین اهداف کلان، الزامات و اصول برنامه ریزی در کمیته شهروندی
182	4.4.2. تدوین چشم انداز محلات در کمیته شهروندی
183	4.4.3. تدوین بیانیه چشم انداز در کمیته شهروندی
186	4.5. طراحی برنامه استراتژیک
188	4.5.1. تدوین بیانیه راهبردی توسعه
188	4.5.2. برنامه کاربری زمین
189	4.5.2.1. تعیین آستانه ها و معیارهای برنامه ریزی
189	4.5.2.2. طراحی سازمان فضایی محدوده در کمیته شهروندی
190	4.5.2.3. طراحی ساختار شبکه ارتباطی در کمیته شهروندی
192	

4.5.2.4. منطقه بندي عملكردي و طراحي كاربري زمين پيشنهادي	
در كميته شهروندي.....	195
4.5.2.5. منطقه بندي تراكمي در كميته شهروندي.....	198
4.5.3. برنامه اجرايي (Action Plan).....	200
4.5.3.1. تعيين اقدامات اجرايي به تفكيك طرح هاي موضعي و	
موضوعي در كميته شهروندي.....	200
4.5.3.2. برنامه زمان بندي اجرايي توسعه در كميته شهروندي	
	203
5. نتيجه گيري و كاربردها.....	204
5.1. مقدمه.....	204
5.2. مزايا و معايب طرح پيشنهادي و مقايسه با طرح مصوب موجود	
	205
5.3. نتيجه گيري.....	209
پيوست ها و ضمائم	
.....	
.....	
209	
213	
منابع و مآخذ	
چكيده انگليسي	
.....	
.....	
219.....	

فهرست جداول

عنوان

صفحه

- 21 جدول 1-211- مقایسه عناصر و مراحل برنامه ریزی سنتی با برنامه ریزی مشارکتی
- 23 جدول 1-22- مراحل فرآیند خط مشی گذاری و هدف از مشارکت شهروندان در هر مرحله از فرآیند مشارکت
- 28 جدول 1-24- گونه شناسی مشارکت برطبق طبقه بندی تریف
- 29 جدول 2-24- ارزیابی انواع مشارکت در ایران
- 36 جدول 1-26- نظریه های برنامه ریزی مشارکتی بر حسب انگاره های تلفیقی
- 37 جدول 2-26- ارزیابی نظریه های برنامه ریزی مشارکتی بر حسب انگاره های تلفیقی
- 42 جدول 1-29- برخی تجربیات کشورهای آسیایی در خصوص جذب مشارکت شهروندی در فرآیند تدوین و تهیه پروژه های توسعه شهری
- 43 جدول 2-29- برخی تجربیات کشورهای اروپایی در خصوص جذب مشارکت شهروندی در فرآیند تدوین و تهیه پروژه های توسعه شهری
- 44 جدول 3-29- برخی تجربیات کشورهای آمریکایی در خصوص جذب مشارکت شهروندی در فرآیند تدوین و تهیه پروژه های توسعه شهری
- 45 جدول 4-29- برخی تجربیات کشورهای آفریقایی در خصوص جذب مشارکت شهروندی در فرآیند تدوین و تهیه پروژه های توسعه شهری
- 67 جدول 1-328- ماتریس جهت ساختاردهی فرآیند تصمیم گیری در ایجاد یک CIS
- 52 جدول 1-3210- بررسی و مقایسه نقاط قوت و ضعف تکنیک های جذب مشارکت شهروندی
- 90 جدول 412 - 1- اعضاء تیم ساکنین محدوده مورد مطالعه (محلات سرچشمه و نعلبندان)
- 91 جدول 1-414- اعضاء تیم راهبردی برنامه ریزی
- 101 جدول 1-4212- بررسی اهداف و راهبردهای اسناد و طرح های فرادست و هم سطح
- 117 جدول 1-42221- مقایسه ویژگی های کمی جمعیتی در محدوده برنامه ریزی و بافت قدیم
- 127 جدول 1-42232- قیمت املاک و مستغلات
- 167 جدول 1-432- بررسی سطوح و سرانه های کاربری اراضی وضع موجود محدوده برنامه ریزی
- 168 جدول 2-432- تحلیل کاربری زمین در محدوده برنامه ریزی طبق معیارهای سنجش و ارزیابی
- 170 جدول 1-433- تحلیل سازمان فضایی در محدوده برنامه ریزی طبق معیارهای سنجش و ارزیابی
- 179 جدول 1-438- سنجش استراتژیک محیطی (SWOT)
- 185 جدول 1-422- آزمون چارچوب پیشنهادی صورت بندی بیانیه چشم انداز محدود برنامه ریزی
- 188 جدول 1-451- بیانیه راهبردی توسعه محدوده برنامه ریزی (GOSP)

- 202 جدول 1-4532- اولویت بندی اقدامات موضوعی و موضوعی پیشنهادی در
طرح استراتژیک محلات سرچشمه و نعلبندان گرگان
- 206 جدول شماره 1-52- مقایسه طرح بهسازی و نوسازی بافت قدیم و
فرسوده مصوب سال 1390 با طرح پیشنهادی دارای رویکرد مشارکت
شهروندی

فهرست نمودارها

		<u>عنوان</u>
		<u>صفحه</u>
54	نمونه فرآیند مشارکت شهروندی در طرح های توسعه شهری	1-322
57	فرآیند مدل آنلاین مشارکت شهروندی - ژاپن	1-323
58	رویکرد مشارکت شهروندی در سیستم های برنامه ریزی	1-324
59	برنامه ریزی با رویکرد مشارکتی (مدل Mc Donald)	1-325
60	استفاده از مشارکت شهروندی (مدل Mc Connell)	1-326
61	ساختار متدولوژی فرآیند برنامه ریزی شهری پایدار	1-327
63	فرآیند مشارکت عمومی به صورت جامع	1-327
66	نگاره مراحل مختلف CIS	1-328
70	مرور کلی فرآیند جمع آوری و نمایش اطلاعات	1-329
79	فرآیند جمع آوری مطالعات وضع موجود برنامه ریزی با رویکرد مشارکت شهروندی	1-333
80	فرآیند تجزیه و تحلیل مطالعات وضع موجود برنامه ریزی با رویکرد مشارکت شهروندی	1-334
82	فرآیند تهیه طرح نهایی برنامه ریزی با رویکرد مشارکت شهروندی	1-335
84	فرآیند برنامه ریزی محلات با رویکرد مشارکتی شهروندی	1-34
111	تغییرات دمای هوا شهر گرگان	1-42211
112	دیاگرام شرحی هوای شهر گرگان	2-42211
118	هرم سنی ساکنین محدوده مورد برنامه ریزی (محلات سرچشمه و نعلبندان)	1-42222
119	وضعیت سواد ساکنین محدوده مورد برنامه ریزی (محلات سرچشمه و نعلبندان)	2-42222
125	وضعیت اشتغال ساکنین محدوده مورد برنامه ریزی (محلات سرچشمه و نعلبندان)	1-42231
164	تقابل معیارها در دستیابی به توسعه پایدار شهری	1-431
211	گروه های اجرایی و نظارت بر فرآیند اجرا پروژه ها	1-53

فهرست تصاویر

عنوان

صفحه

- 33 تصویر 26-1- نردبان مشارکت شری آرنشتاین
- 33 تصویر 26-2- مقایسه نردبان مشارکت شری آرنشتاین با نیازهای اولیه انسانها
- 34 تصویر 26-3- گردونه مشارکت اسکات دیویدسون
- 64 تصویر 327-2- گزینه های ارزیابی اولیه شرح خدمات
- 71 تصویر 329-1- مشارکت افراد در تهیه نقشه ها
- 71 تصویر 329-2- نقشه های دستی تهیه شده توسط گروه های محلی جهت شناسایی مناطق زاغه نشین در سطح شهر و محلات
- 100 تصویر 42113-1- موقعیت محدوده برنامه ریزی و حوزه بلافصل آن
- 109 تصویر 4215-1- بررسی مطالعات وضع موجود توسط تیم راهبردی و جمعی از ساکنین
- 120 تصویر 42223-1- برگزاری مراسم عزاداری ماه محرم در محله سرچشمه
- 120 تصویر 42223-2- برگزاری مراسم عزاداری ماه محرم در محله نعلبندان
- 121 تصویر 42223-3- برگزاری مراسم عزاداری ماه محرم در محور امام خمینی (ره) - دسته چوبی
- 121 تصویر 42223-4- برگزاری مراسم عزاداری ماه محرم در مرکز محله نعلبندان
- 137 تصویر 42251-1- نماهای شماتیک سه بعدی محلات سرچشمه و نعلبندان در وضع موجود
- 140 تصویر 42252-1- تفاوت مابین کف پوش های قدیم (سنگ فرش) و جدید (آسفالت)
- 141 تصویر 42252-2- جداره های تاریخی بافت
- 141 تصویر 42252-3- تضاد مابین ساخت و سازهای جدید و قدیم
- 141 تصویر 42252-4- جداره های تاریخی بافت
- 142 تصویر 42252-5- خانه باقری ، محله نعلبندان
- 142 تصویر 42252-6- خانه تقوی ، محله نعلبندان
- 142 تصویر 42252-7- عکس هوایی از محدوده
- 145 تصویر 42261-1- جداره جنوبی خیابان امام خمینی (ره)
- 146 تصویر 42261-2- نمونه هایی از معابر اصلی محدوده (دسترسی های اصلی سواره)
- 147 تصویر 42261-3- نمونه هایی از معابر فرعی محدوده (اولویت پیاده)
- 147 تصویر 42261-4- نمونه هایی از دسترسی های پیاده در محدوده بازار نعلبندان
- 148 تصویر 42261-5- نمونه هایی از محورهای طولانی و بن بست پیاده (دسترسی پلاکهای مسکونی)
- 148 تصویر 42262-1- ایستگاه تاکسی و اتوبوس در حاشیه محور امام خمینی (ره)
- 152 تصویر 42263-1- معابر کم عرض و ایجاد معضل در تردد وسائط نقلیه
- 154 تصویر 42273-1- نمونه ای از پیرنشین های طراحی شده در ورودی واحدهای مسکونی
- 155 تصویر 42273-2- نمونه ای از مبلمان شهری موجود در محور امام

- خمینی (ره)
- 155 تصویر 3-42273- نمونه ای از مبلمان شهری تعبیه شده به عنوان موانعی برای ایجاد پیاده راه بازار
- 157 تصویر 1-42281- استخوان بندی وضع موجود محلات سرچشمه و نعلبندان
- 161 تصویر 1-4229- حضور تیم راهبردها، ه باخی از ساکنین در بازدیدهای میدانی
- 162 تصویر 1-4229- برگذاری کمیته ... با حضور تیم راهبردی و جمعی از ساکنین (بانوان)
- 162 تصویر 3-42229- تهیه طرح توسط تیم راهبردی پروژه
- 177 تصویر 1-437- اولویت بندی مشکلات محدوده برنامه ریزی از طریق اخذ رای های افراد

فهرست نقشه ها

عنوان

صفحه

94	نقشه 42111-1- جایگاه شهر گرگان در سلسله مراتب تقسیمات کشوری
95	نقشه 42112-1- موقعیت بافت قدیم در شهر گرگان
96	نقشه 42112-2- مراحل توسعه شهر گرگان
97	نقشه 42112-3- معرفی محلات دوره قاجار
98	نقشه 42112-4- محدوده برنامه ریزی-محلات سرچشمه ونعلبندان
113	نقشه 42211-3- جهت وزش باد در شهر گرگان
114	نقشه 42212-1- اختلاف ارتفاع در بافت قدیم شهر
115	نقشه 42212-2- میزان شیب در بافت قدیم شهر
122	نقشه 42223-1- مراکز درجه 1 و 2 محلات سرچشمه و نعلبندان
126	نقشه 42231-1- کاربری های جاذب- ساختار فعالیت در محدوده
130	نقشه 4224-1- کاربری وضع موجود
131	نقشه 4224-2- کاربری های شاخص محدوده برنامه ریزی
133	نقشه 42251-1- نقشه قدمت بنا در وضع موجود
134	نقشه 42251-2- نوع سازه بناها در وضع موجود
135	نقشه 42251-3- دانه بندی قطعات در وضع موجود
136	نقشه 42251-4- تعداد طبقات در وضع موجود
139	نقشه 42252-1- فضاهای پر و خالی وضع موجود
144	نقشه 42253-1- فضاهای غیرقابل دفاع در محدوده برنامه ریزی
149	نقشه 42261-1- ساختار اصلی شبکه معابر وضع موجود
150	نقشه 42261-2- شبکه معابر وضع موجود
151	نقشه 42262-1- مسیرها و ایستگاه های حمل و نقل عمومی
153	نقشه 42271-1- پراکنش شبکه آب رسانی در بافت قدیم
156	نقشه 42273-1- تاسیسات و تجهیزات شهری در وضع موجود
160	نقشه 42282-1- سازمان فضایی موجود محدوده برنامه ریزی
172	نقشه 434-1- عرصه های مستعد توسعه در محدوده برنامه ریزی
191	نقشه 4522-1- ساختار فضایی پیشنهادی
193	نقشه 4523-1- سلسله مراتب شبکه معابر پیشنهادی
194	نقشه 4523-2- شبکه معابر و تعریض های پیشنهادی
196	نقشه 4524-1- کاربری اراضی پیشنهادی
198	نقشه 4525-1- تعداد طبقات پیشنهادی